

Sygn. akt IV Ka 360/17

(...)

K. Z. został oskarżony o to, że w dniu 14 lutego 2016 r., w miejscowości J., gmina L., powiat (...), województwo (...), prowadził w ruchu lądowym pojazd mechaniczny-samochód osobowy marki O. (...) o nr rej. (...) znajdując się w stanie nietrzeźwości z wynikami badania: 1,60 mg/l i 1,66 mg/l zawartości alkoholu w wydychanym powietrzu, będąc wcześniej prawomocnie skazanym wyrokiem Sądu Rejonowego w Tomaszowie Maz. z dnia 23 października 2008 roku, o sygn. akt II K 261/08 za prowadzenie pojazdu mechanicznego w stanie nietrzeźwości tj. za przestępstwo z art. 178a § 1 kk i za przestępstwo z art. 177 § 2 kk w zw. z art. 178 § 1 kk oraz w okresie obowiązywania zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych w ruchu lądowym na okres 6 lat orzeczonego powyższym wyrokiem za przestępstwa, a także nie stosując się do decyzji Starosty Powiatowego w P. z dnia 7 stycznia 2009 roku(...) o cofnięciu uprawnienia do kierowania pojazdami, przy czym czynu tego dopuścił się w ciągu 5 lat po odbyciu co najmniej 6 miesięcy kary pozbawienia wolności orzeczonej za umyślne przestępstwo podobne, **tj. o czyn z art. 178a § 4 kk w zw. z art. 64 § 1 kkk w zb. z art. 180a kk w zw. z art. 11 § 2 kk**

Sąd Rejonowy w Tomaszowie Mazowieckim wyrokiem z dnia 20 marca 2017 r., w sprawie o sygn. akt II K 427/16, uznał oskarżonego K. Z. za winnego popełnienia zarzucanego mu czynu wyczerpującego kumulatywną kwalifikację prawną z art. 178a § 4 kk w zw. z art. 64 § 1 kk w zb. z art. 180a kk w zw. z art. 11 § 2 kk i na podstawie art. 178a § 4 kk w zw. z art. 11 § 3 kk wymierzył mu karę 1 roku pozbawienia wolności,

Na podstawie art. 42 § 4 kk orzekł wobec oskarżonego środek karny w postaci dożywotniego zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych w strefie ruchu lądowego,

Na podstawie art. 43a § 2 kk zasądził od oskarżonego na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej kwotę 10.000 złotych tytułem świadczenia pieniężnego,

Zasądził od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa kwotę 180 złotych tytułem opłat oraz kwotę 70 złotych tytułem wydatków poniesionych w sprawie.

Powyższy wyrok został zaskarżony apelacją przez obrońcę oskarżonego.

Obrońca oskarżonego K. Z. zaskrzył wyrok w całości, zarzucając mu:

1. obrazę przepisów prawa materialnego w postaci art. 64 § 1 kk poprzez jego bezpodstawne zastosowanie i umieszczenie w kwalifikacji prawnokarnej czynu przypisanego oskarżonemu w sytuacji, gdy w wypadku popełnienia przestępstwa z art. 178 a § 4 kk struktura tego czynu jest tak ukształtowana, że uprzednie skazanie za określone przestępstwo stanowi znamię kwalifikujące ten czyn,
2. błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę rozstrzygnięcia w zakresie w jakim Sąd I instancji uznał, że jedynie bezwzględna kara pozbawienia wolności w wymiarze jednego roku oraz środek karny w postaci dożywotniego zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych, będzie wystarczający dla osiągnięcia wobec oskarżonego celów kary,
3. rażącą niewspółmierność kary i środka karnego wymierzoną oskarżonemu, polegającą na wymierzeniu bezwzględnej kary pozbawienia wolności i orzeczeniu dożywotniego zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych w strefie ruchu lądowego - bez uwzględnienia w sposób wystarczający wszystkich okoliczności niniejszej sprawy, w tym postawy oskarżonego, który przyznał się do popełnienia przypisanego mu czynu i złożył w sprawie wyczerpujące wyjaśnienia. Czyni to wymierzoną karę rażącą niewspółmierną i niezgodną z dyrektywami wymiaru kary z art. 53 kk.

W konkluzji obrońca oskarżonego wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku w punkcie 1 poprzez wyeliminowanie z opisu czynu faktu działania oskarżonego w warunkach recydywy - art. 64 § 1 kk oraz poprzez wymierzenie

oskarżonemu na podstawie art. 37a kk kary ograniczenia wolności, względnie kary pozbawienia wolności w niższym wymiarze. Ponadto obrońca oskarżonego wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku w zakresie punktu 2 poprzez przyjęcie za podstawę prawną orzeczenia środka karnego w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych w ruchu lądowym przepisu art. 42 § 3 kk i orzeczenie tego zakazu w wymiarze krótszym niż dożywotni. Obrońca oskarżonego wniósł także o zmianę zaskarżonego wyroku w punkcie 4 poprzez nieobciążanie oskarżonego opłatami oraz wydatkami poniesionymi w sprawie.

Prokurator na rozprawie apelacyjnej wniósł o nieuwzględnienie apelacji obrońcy oskarżonego i utrzymanie w mocy zaskarżonego wyroku.

Obrońca oskarżonego poparł skierowaną do sądu apelację i wnioski w niej zawarte, doprecyzowując, iż apelacja została wniesiona na korzyść oskarżonego.

Oskarżony K. Z. przyłączył się do stanowiska swojego obrońcy i jednocześnie prosił o łagodny wymiar kary.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja obrońcy oskarżonego nie zasługuje na uwzględnienie.

Oceniając słuszność środka odwoławczego w zakresie wyznaczonym treścią zarzutów, stwierdzić trzeba, że Sąd Okręgowy nie dopatrył się ani obrazy przepisów prawa materialnego w zakresie zakwalifikowania czynu przypisanego oskarżonemu także z art. 64 § 1 kk ani błędów w ustaleniach faktycznych, które doprowadziły do orzeczenia wobec oskarżonego bezwzględnej kary pozbawienia wolności w wymiarze 1 roku oraz środka karnego w postaci dożywotniego zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych w ruchu lądowym. Jednocześnie należy zwrócić uwagę, iż obrońca oskarżonego w uzasadnieniu wniesionego środka odwoławczego nadmienia, iż wątpliwości obrony budzi przyjęta przez Sąd I instancji kwalifikacja prawna czynu przypisanego oskarżonemu, tj. obejmująca art. 64 § 1 kk oraz reakcja prawnokarna na popełnione przez niego przestępstwo. Obrońca oskarżonego zauważa także, iż okoliczności faktyczne dotyczące niniejszej sprawy są bezsporne. Tym samym nie było konieczności odnoszenia się co do sposobu zebrania materiału dowodowego w niniejszej sprawie i jego oceny przez Sąd I instancji.

Odnosząc się do pierwszego z podniesionych przez obrońcę oskarżonego zarzutów, stwierdzić należy, iż nie zasługuje on na uwzględnienie. Stwierdzić należy, iż interpretacja obrońcy oskarżonego w zakresie znamion przedmiotowych występku z art. 178a § 4 kk i uznania, iż stanowi on typowy przykład recydywy ogólnej jednorodnej, jest odosobniona i nieprzekonywująca. Obrońca oskarżonego rację ma jedynie w kwestii, iż uprzednie skazanie za przestępstwo wskazane w tym przepisie, tj. za prowadzenie pojazdu mechanicznego w stanie nietrzeźwości lub pod wpływem środka odurzającego albo z art. 173, 174, 177 lub art. 355 § 2 kk popełnione w stanie nietrzeźwości lub pod wpływem środka odurzającego, stanowi o kwalifikowanym typie przestępstwa z art. 178a § 4 kk. Nieuzasadnionym jest jednak twierdzenie, iż uprzednie skazanie za przestępstwo, o którym stanowi art. 178a § 4 kk, nie może stanowić jednocześnie podstawy do stosowania wobec sprawcy przy wymiarze kary obostrzeń przewidzianych w art. 64 § 1 kk, gdyż jest ono wkalkulowane w ramy ustawowego zagrożenia związanego z tym przestępstwem. W ocenie Sądu Okręgowego z uwagi na to, że oskarżony dopuścił się przypisanego mu występku w ciągu 5 lat po odbyciu co najmniej 6 miesięcy kary pozbawienia wolności orzeczonej za podobne przestępstwo umyślne, tj. z art. 178a § 1 kk, Sąd I instancji słusznie zakwalifikował czyn oskarżonego także z art. 64 § 1 kk. Zauważyć bowiem należy, iż zarówno o kwalifikowanym typie przestępstwa z art. 178a § 4 kk, jak i uznaniu, iż sprawca popełnił przestępstwo w warunkach powrotu do przestępstwa z art. 64 § 1 kk, przesądza wprawdzie wcześniejsze prawomocne skazanie za przestępstwo, to jednak w przypadku recydywy specjalnej podstawowej dodatkową okolicznością determinującą kwalifikację także z art. 64 § 1 kk, jest popełnienie umyślnego przestępstwa podobnego do przestępstwa, za które był już skazany w ciągu 5 lat po odbyciu co najmniej 6 miesięcy kary pozbawienia wolności za to poprzednie przestępstwo. Przepis art. 178a § 4 kk nie wspomina o granicach czasowych, w których sprawca miałby dopuścić się tego odpowiedniego kolejnego przestępstwa. Sytuacja taka miała miejsce w przypadku oskarżonego K. Z., który karę łączną pozbawienia wolności obejmującą karę za występki z art. 178a § 1 kk, orzeczoną wyrokiem Sądu Rejonowego w Tomaszowie Maz. z dnia 23 października 2008 r., w sprawie o sygn. akt II K 261/08, odbywał w okresach od 01 lipca 2008 r. do 02 lipca 2009 r. i od 03 grudnia

2009 r. **do 07 grudnia 2011 r.**, a zarzucanego mu w niniejszej sprawie czynu dopuścił się w dniu 14 lutego 2016 r. Dlatego dla pełnej kwalifikacji prawnej zachowania oskarżonego zasadnym było uwzględnienie przepisu art. 64 § 1 kk.

Niezasadnym w ocenie Sądu Okręgowego okazał się także zarzut błędu w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę rozstrzygnięcia w zakresie w jakim Sąd I instancji uznał, że jedynie bezwzględna kara pozbawienia wolności w wymiarze jednego roku oraz środek karny w postaci dożywotniego zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych, będzie wystarczający dla osiągnięcia wobec oskarżonego celów kary. W ocenie Sądu Okręgowego powyższy zarzut należy łącznie rozważać z zarzutem rażącej niewspółmierności kary i środka karnego wymierzonej oskarżonemu, albowiem obrońca oskarżonego podnosząc zarzut błędu w ustaleniach faktycznych, w zasadzie miał na uwadze zarzut rażącej niewspółmierności orzeczonej kary i środka karnego, gdyż jak już Sąd Okręgowy wcześniej zauważył, okoliczności faktyczne dotyczące przedmiotowej sprawy, obrońca oskarżonego uznaje za bezsporne.

Zdaniem Sądu Okręgowego kształtując represję karną za zarzucany oskarżonemu czyn kwalifikowany kumulatywnie z art. 178a § 4 kk i art. 180a kk w zw. z art. 11 § 2 kk w zw. z art. 64 § 1 kk, Sąd I instancji uwzględnił okoliczności zarówno na korzyść jak i na niekorzyść oskarżonego i przydał im odpowiednią wagę trafnie uznając, iż koniecznym jest wymierzenie oskarżonemu kary pozbawienia wolności w wymiarze 1 roku. Należy zauważyć, że zarzucany oskarżonemu K. Z. występki cechuje się znacznym stopniem społecznej szkodliwości, jak i zawinienia. Na taką ocenę tego czynu wpływa to, że oskarżony jako dorosły, dojrzały mężczyzna, w pełni poczytalny doskonale zdawał sobie sprawę, że narusza swoim zachowaniem podstawowy obowiązek kierowcy prowadzenia pojazdu w trzeźwości, godził w bardzo ważne dobra prawem chronione, a mianowicie bezpieczeństwo w ruchu drogowym, a także pośrednio życie i zdrowie innych uczestników ruchu drogowego. Na niekorzyść oskarżonego przemawia także stopień intoksykacji, a mianowicie 1,60 mg/l i 1,66 mg/l alkoholu w wydychanym powietrzu, tj. stopień przekraczający znacznie ustawowy próg, od którego czyn sprawcy kierującego pojazdem pod wpływem alkoholu jest kwalifikowany jako przestępstwo, a nie wykroczenie (0,25 mg/l – art. 115 § 16 pkt 2 kk). Także jako okoliczność obciążającą należało potraktować nagminność popełniania tego rodzaju przestępstw, o czym doskonale zdaje sobie sprawę oskarżony, z tego względu, iż jest to częsty temat poruszany przez środki masowego przekazu i w stosunkach społecznych. Z pola widzenia przy wymiarze kary wobec oskarżonego nie mogło umknąć także to, że oskarżony był uprzednio karany. W ocenie Sądu Okręgowego wymierzona przez Sąd I instancji kara 1 roku pozbawienia wolności osiągnie wobec oskarżonego cele wychowawcze i zapobiegawcze, a także w zakresie kształtowania świadomości prawnej społeczeństwa, gdzie jazda w stanie nietrzeźwości pojazdem mechanicznym, powinna jawić się jako czyn szczególnie piętnowany i za który grozi nieuchronna kara. Biorąc więc pod uwagę wyżej przytoczone okoliczności sprawy, nie sposób uznać, iż karą sprawiedliwą i współmierną byłaby kara proponowana w środku odwoławczym przez obrońcę oskarżonego, a mianowicie kara ograniczenia wolności, za wymierzeniem której w ocenie obrońcy oskarżonego, miałyby przemawiać przyznanie się oskarżonego do popełnienia zarzucanego czynu oraz okoliczności jego popełnienia. Fakt, iż oskarżony przyznał się do popełnienia zarzucanego mu czynu i żałował jego popełnienia w ocenie Sądu Okręgowego został uwzględniony przy wymiarze kary przez Sąd I instancji. Należy zauważyć, że wymierzona kara pozbawienia wolności zbliżona jest do dolnej granicy ustawowego zagrożenia przewidzianego za tego rodzaju występki – ustawowe zagrożenie oscyluje od 3 miesięcy do 5 lat pozbawienia wolności i dlatego nie jawi się jako surowa i niesprawiedliwa. Także z punktu społecznego oddziaływania kary nie byłoby zasadnym orzeczenie kary ograniczenia wolności, a także kary pozbawienia wolności w wymiarze niższym niż orzeczony przez Sąd I instancji.

Słusznie Sąd I instancji orzekł także wobec oskarżonego dożywotni zakaz prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych w ruchu lądowym. Orzekając bowiem ten środek karny należało także mieć na uwadze okoliczności, które zaważyły o orzeczeniu kary pozbawienia wolności w wymiarze 1 roku. Należy zauważyć, iż nawet gdyby uznać, iż podstawę orzeczenia wobec oskarżonego środka karnego powinien stanowić przepis art. 42 § 3 kk, to po jego stronie nie zachodzą żadne okoliczności, które miałyby uzasadniać orzeczenie okresowego zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych w ruchu lądowym. K. Z. to wprawdzie młody człowiek, jednakże nie posiada nikogo na utrzymaniu i opiece, z zawodu jest hydraulikiem, zatrudnionym na stanowisku pracownika budowlanego. Podkreślenia wymaga także kwestia, iż oskarżony będąc uprzednio skazanym za występki przeciwko bezpieczeństwu w ruchu drogowym, dopuścił się przedmiotowego czynu w czasie obowiązywania zakazu prowadzenia wszelkich

pojazdów mechanicznych. Oskarżony w związku z uprzednio orzeczonym zakazem prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych nie wysnuł żadnych konstruktywnych wniosków, skoro w stanie nietrzeźwości, o tak znacznym stopniu intoksykacji, ponownie wsiadł za kierownicę pojazdu bez żadnej refleksji, nie stwierdzając, iż zachowanie to stanowi poważne zagrożenie bezpieczeństwa dla innych uczestników ruchu drogowego. Oskarży całkowicie zapomniał, iż skutkiem wypadku komunikacyjnego za który został skazany, była śmierć człowieka. W ocenie Sądu Okręgowego oskarżony swoim zachowaniem nie daje gwarancji, iż jako kierowca będzie przestrzegał zasady trzeźwości i dlatego zasługuje na dożywotnie wyeliminowanie go z grona kierowców. Sąd Okręgowy tym samym podziela argumentację Sądu I instancji, iż orzeczenie wobec oskarżonego dożywotniego zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych w ruchu lądowym odpowiada ustalonym okolicznościom sprawy, stopniowi zawinienia i społecznej szkodliwości jego czynu oraz uwzględnia cele tego środka w zakresie oddziaływania społecznego.

Ponieważ - co wykazano powyżej – żaden z zarzutów i wniosków odwoławczych, zgłoszonych w apelacji, nie zasługiwał na uwzględnienie, wniesioną apelację uznać należało jako oczywiście bezzasadną. Natomiast zaskarżony wyrok, jako słuszny i odpowiadający prawu – należało w całości utrzymać w mocy.

O kosztach sądowych Sąd Odwoławczy orzekł na podstawie przepisów przytoczonych w sentencji wyroku.